

آشنایی نسل جوان با هویت مشهد قدیم

گزارشی از نمایشگاه «غریب قریب» در تکارخانه فردوسی

رومینا مألوف

با فرارسیدن دهه پایانی صفر و شهادت امام رضا^(ع)، نمایشگاه «غریب قریب» در نگارخانه فردوسی جهاد دانشگاهی خراسان ضوی برگزار شده که معماری و هویت قدیمی حرم امام رضا^(ع) را به تصویر کشیده است. به همین بهانه با علی ثابت نیا، دبیر نمایشگاه، گفت وگو کرده ایم و از جزئیات نمایشگاه پرسیده ایم.

علی ثابت نیا با اشاره به چگونگی گردآوری آثار نمایشگاه تأکید کرد: هم زمان با شروع ایام عزاداری در دهه پایانی صفر و شهادت امام رضا^(ع)، با همکاری کتابخانه ها، موزه ها، مرکز آستان قدس رضوی و سازمان جهاد دانشگاهی خراسان رضوی، نمایشگاه عکسی با نام «غریب قریب» برگزار شد.

وی ادامه داد: محتوای نمایشگاه، تاریخی است و معماری قدیمی حرم مطهر امام هشتم^(ع) را به تصویر کشیده است. طبیعتا گنجینه آستان قدس رضوی با دارا بودن تعداد زیادی از عکس های قدیمی حرم مطهر، مشهد قدیم و ایران قدیم، ظرفیت دارد نمایشگاه های مختلفی را برگزار کند. آثار از میان عکس های موجود با دیدگاه معرفی حرم در دوره ناصری، انتخاب شدند. مدیر فرهنگ سرای جهاد دانشگاهی مشهد بیان کرد: عکس ها در ابعاد ۵۰در ۷۰ چاپ و به نمایش گذاشته شده اند. این آثار در سازمان کتابخانه ها نیز به نمایش گذاشته می شود و ان شاء... سازمان کتابخانه های آستان قدس رضوی، مجموعه ای کارت پستال را در این ایام چاپ و عرضه خواهد کرد.

ثابت نیا با تأکید بر هدف برگزاری نمایشگاه «غریب قریب» توضیح داد: هدف برگزاری این نمایشگاه، آشناسدن نسل جوان با هویت مشهد قدیم و معماری قدیمی حرم مطهر بوده است؛ زیرا در طول این سال ها انقطاعی صورت گرفته است. به نمایش درآوردن این عکس ها باعث می شود پیوند تاریخ زمان گذشته با عصر کنونی برقرار شود و نسل جدید بدانند که این مجموعه نامیرا که معماری اش هزار سال قدمت دارد و به قولی یکی موزه زنده در دل شهر است، چه سیر تاریخی را گذرانده تا به زمان ما رسیده است. طبیعتا برای پیشکسوتان نیز حسن نوستالژیک به همراه دارد؛ زیرا ممکن است برخی از این عکس ها را در عالم واقع دیده باشند. علاقه مندان می توانند تا ۱۳ شهریور ۱۴۰۳، از ساعت ۱۷ تا ۲۰، در نگارخانه فردوسی از نمایشگاه دیدن کنند.

مینى سربال «محمد رسول...»، روی آتئن شبکه۲

مینى سربال «محمد رسول...»، به کارگردانى مجيد مجيدى، از امروز شنبه ۱۰ شهریور، حوالى ساعت ۱۹:۱۵ شنبه تا سه شنبه، روانه آتئن شبکه ۲ سيما مى شود. به گزارش صبا، داستان اين سريال سينمايى از سال دهم بعثت حضرت محمد^(ص) و زمانى كه مسلمانان در تحريم اقتصادى هستند، شروع مى شود. ابوطالب به اتفاق نبي اسلام مى رود و پيامبر^(ص) در حال نماز خواندن است و بعد از سوره توحيد، سوره فيل را مى خواند و سپس دريك فلش بك، فيلم به سال عام الفيل و تولد پيامبر^(ص) و دوران كودكى ايشان مى رود. مهدى پاكدل، على رضا شجاع نورى، محسن تنابنده، سارا بهاء، مينا ساداتنى و رعنا آزادى ور جزو بازيگران اين مينى سريال سينمايى هستند.

«حسرت» راغب، شنيدنى شد

تك آهنگ «حسرت» به خوانندگى مصطفى راغب، از هنرمندان فعال عرصه موسيقى پاپ، با ترانه و ملودى بابك بابايى پيش روى مخاطبان قرار گرفت. در اين تك آهنگ، بابك بابايى (تهيه كننده ترانه و ملىودى)، محمد مقدم (تنظيم كننده)، رهام رادوين (ميكس)، احسان واشويى (نوازنده گيتار)، فرزاد مشفق (نوازنده ويولن)، رضا پارسايبان (ضبط) و حسن اردستاني (تهيه كننده)، بخشى از عوامل اجرايى را تشكيل مى دهند.

مهران غفوريان، كارگردان سينما شد

مهران غفوريان، بازيگر ايرانى، با انتشار تصويرى، از صدور مجوز ساخت فيلمش خبر داد. او در تلويزيون، سريال هاى موفقى چون زير آسمان شهر(در سه فصل)، همسايه ها، ورود ممنوع، اين چند نفر و طبقه وسط را ساخته است.

كه چون عكس ها، فارغ از تشريفات دربارى بوده است و بسيار جنبه مستندنگارى دارد، در زمينه گنجينه تاريخ عكاسى بسيار ارزشمندند.
وى با اشاره به خطاهايى كه در طول تاريخ در حوزه عكاسى ما به عكس هايى بر مى خوريم كه به اشتباه، نام فرد ديگرى پاى آن ها درج شده است، برخى پژوهشگران به اولين اطلاعاتى كه برخوردند، آن را منتشر كردند و متأسفانه الان به اشتباه به عنوان يك منبع از آن ياد مى كنند.
لطفى ادامه داد: مسيرى كه محققان عكاسى پيموده اند، فقط گاه شمارى بوده است. آن ها مى توانستند در طول زمان حركت

كنند و نگاه هم زمانى نيز به عكس ها پيندا زند و عكاسان دوران قاجار با ديگر عكاسان جهان، مقايسه تحليلى شوند.
در زمان قاجار، گفتمان حاكم بر عكاسى گفتمان قدرت بود و شاه دستور مى داده و نتيجن مى كرده است كه عكاس از چه چيزى عكس بگيرد. اما در دوران مشروطه، گفتمان سياسى جايجز ين گفتمان قدرت مى شود كه هدف، احقاق حقوق مردم بوده است. اين عكاس و پژوهشگر مشهدى در پايان بيان كرد: هر محققى بخواهد در زمينه تاريخ عكاسى ايران پژوهشى انجام دهد، حاصر م تمام يادداشت ها و عكس هاى مربوط به آن را كه خود م تهيه كرده ام، در اختيار وى بگذارم.

گلستان نگهدارى مى شود، مشخص شد كه تعداد زيادى از اين عكس ها را خود ناصرالدين شاه و برخى از شاهزاده هاى قاجار ثبت كرده اند.
به گفته لطفى، عكس هاى ناصرالدين شاه بيشتر از حرم سرا و رجال دربارى و حتى سلفى هايى(خودنگارهايى) بوده كه از خودش گرفته است.
اين هنرمند و پژوهشگر عكاسى افزود: اولين دانشجويانى كه براى تعليم و فراگيرى به خارج از كشور اعزام شدند، دانشجويان رشته عكاسى بودند كه دربار قاجار آن ها را به اروپا فرستاد.
وى بيان كرد: متأسفانه به دلايل نامعلومى چه در زمان پهلوى و چه بعد از انقلاب اسلامى، اجازه بررسى، پژوهش و حتى چاپ كتاب مصور از اين عكس ها به پژوهشگران و عكاسان داده نشد و نمونه هاى اندكى كه مشاهده مى شود را پژوهشگرانى همچون مرحوم شهريار عدل، بهمن جلالى، هادى شفايه و ديگران منتشر كرده اند؛ هر چند حدود سه ماه پيش، تعداد در خور توجهى از آلبوم هاى عكس دوره قاجار كاخ موزه گلستان را شخص يا اشخاصى، بدون نام در فضاى مجازى منتشر كردند.
لطفى در ادامه نشست به آلبوم عكس ديگرى كه در مجموعه كاخ گلستان نيست و ارتباطى هم به مجموعه عكس كاخ گلستان ندارد، اشاره كرد و گفت: اين مجموعه عكس را يگى از خان هاى اردبيل تهيه كرده است

ناصر نداف| نشست انتقال تجربه با حضور مرتضى لطفى، عكاس مطرح مشهدى، به همت موزه كالرى گلستانه مشهد و با همكارى كلوب آبگينه و نشر به عكاس باشى، شامگاه پنجشنبه در نگارخانه گلستانه برگزار شد.
مرتضى لطفى در ابتداى نشست، درباره تاريخ عكاسى در ايران گفت: با گذشت كمتر از سه سال از اختراع عكاسى توسط ژوزف نپيس، به همت شاهان قاجار فناورى عكاسى وارد ايران شد و به مرور زمان دوربين هاى پيشرفته ترى به كار گرفته شدند و عكاسانى كه به قاجار ثبت كردند.
لطفى، «آقارضا عكاس باشى» را مهم ترين عكاس اين دوره دانست و گفت: او تعداد زيادى عكس از معمارى ابنيه ايران و سفر هاى ناصرالدين شاه و مردم نگارى به ثبت رسانده است.
در سفر ناصرالدين شاه به مشهد، تعدادى عكس را آقارضا عكاس باشى و پس از آن، ديگر عكاسان آن زمان مانند منوچهر خان و عبا... قاجار تهيه كردند كه گنجينه نفيسى به شمار مى رود.
علاوه بر اينها، آنتونيو جيانوزى و لونيچي پشه دو تن از عكاسان ايتاليائى، عكس هايى تهيه كردند كه در نوع خود بهترين بازنآب از گذشته شهر مشهد به شمار مى رود.

وى افزود: با بررسى هزاران عكسى كه در موزه كاخ

بازگشت به تاريخ و هويت با هنر عكاسى

گزارشى از نشست انتقال تجربه با حضور مرتضى لطفى، عكاس مطرح مشهدى

درنگ

دومين سوگواره «نواى ارادت» در مشهد به كار خود پايان داد

تجلى پيوند هنر و اندیشه در نشر معارف دينى

رضا ميرزاده

«نواى ارادت»، نام برنامه اى بود كه در سال گذشته هم زمان با ماه محرم برگزار شد، سوگوارى اى با هدف استعداديابى در زمينه فعاليت هاى فردى و گروهى مذهبى كه در سه زمينه «مديحه سرايى»، «چاوشى خوانى» و «روايتگرى» برگزار شد و استقبال درخور توجه مخاطبان را نيز به دنبال داشت و همين موضوع، مجريان و ايده پردازان برنامه را بر آن داشت تا امسال نيز تجربه سال گذشته را با قدرت بيشترى تكرار كنند.
فراخوان آثار دومين سوگواره نواى ارادت، امسال هم زمان با آغاز ماه محرم منتشر شد و از مخاطبان و علاقه مندان خواسته شد تا آثار خود را در قالب هاى «مداحى»، با دو زمينه «مقتل خوانى»، و «چاوشى خوانى»، «همخوانى»، با دو زمينه گروه هاى سرود و گروه هاى «تواشيح» و «روايتگرى»، با دو زمينه روايت خاطرات شهدا و روايت خاطرات خانواده شهدا، براى دبیرخانه طرح بفرستند. مراسم پایانی این رویداد، شامگاه پنجشنبه ۸ شهریور، با حضور جمعی از مسئولان شهر مشهد، خانواده معظم شهدا و ایناژگران و ارادت‌مندان اهل بیت عصمت و طهارت^(ع) در تالار شهر مشهد برگزار شد و برگزیدگان آن تقدیر شدند.

● يك سوگواره متفاوت مردمى
شايد نكنه مهمى كه برگزارى اين سوگواره را از ساير برنامه هاى مشابه آن جدا مى كرد، مردمى بودن در طرح و اجرا و نيز حمايت هاى مالى از برگزارى آن بود.
كمتر تصور مى رفت كه برخى اتحاد به هاى اقتصادى و چند نهاد فرهنگى آموزشى به عنوان حامى چنين برنامه اى، اعلام آمادگى كنند و پاى كار برگزارى آن بمانند.
اما اين اتفاق رقم خورد و دومين سوگواره با اين اوصاف شكل گرفت؛ البته در اين ميان، نهاد هاى فرهنگى از جمله شورائى اسلامى شهر و شهردارى مشهد و سازمان تبليغات اسلامى خراسان رضوى نيز ضمن حمايت از اين طرح، تلاش كردند پاى كار برگزارى سوگواره باشند. اما وظيفه اصلى در برگزارى سوگواره، برعهده نهاد هاى مردمى بود.
به گفته شهرام تدين، دبیر برگزاری این سوگواره، تا روز ۵ صفر و با پايان مهلت ارسال آثار به دبیرخانه، ۳ هزار و ۳۶۵ اثر به دبیرخانه فرستاده شد كه در مرحله نخست داورى، هزار و ۹۲۸ اثر به بخش رقابتنى جشنواره وارد شد تا در مراحل بعدى داورى، از ربايى شوند.
در نهايت پس از سه مرحله داورى و بازبينى آثار، هشت اثر در زمينه هاى مختلف اين سوگواره به عنوان آثار برتر معرفى شدند.
وى همچنين به اين نكنه اشاره كرد كه ۲۴ اثر منتخب اين سوگواره، با حمايت صداوسيمائى خراسان رضوى،

● ضرورت بهره گيرى از ظرفيت هاى مردمى در برنامه هاى شهري
ضرورت بهره گيرى از قالب هاى هنرى در نشر افكار و اندیشه ها
مهدى ناصحى، رئيس شورائى اسلامى شهر مشهد كه به همراه موسى الرضا حاجى بگلو، حسين حسامى و سيدابراهيم عليزاده، ديگر اعضاى شورا، در اين برنامه حضور پيدا كرده بود، در سخنانى به بازخوانى نكاتى از سخنان رهبر معظم انقلاب درباره ضرورت توجه به بهره گيرى از قالب هاى هنرى در نشر عقايد و اندیشه ها پرداخت و اين نكنه ايشان را يادآورى كرد كه «هر اندیشه اى كه در قالب هنر ننگند، ماندنى نيست» و در ادامه گفت: امروز هرآنچه ما از تمدن ايرانى اسلامى در دسترس داريم، به واسطه هنر هاى مختلف است و ما نيز وظيفه داريم اين ميراث را به آيندگان منتقل كنيم.
وى افزود، بسيارى از مضامين و مفاهيم دينى، آن زمان كه در قالب يك شعر و نواى زيبا بيان شده اند، به سرعت فراگير و عالم گير شده اند.
ناصرحى يادآورى كرد، سوگواره «نواى ارادت» نيز بر مبنائى توجه و انتقال سبره سيدالشهد^(ع) در قالب هنر شكل گرفته است و تلاش كرده است جذابيت اين مفاهيم را نيز در قالب هاى هنرى منتقل كند.

● ضرورت بهره گيرى از ظرفيت هاى مردمى در برنامه هاى شهري
رئيس شورائى اسلامى شهر مشهد همچنين به مردمى بودن سوگواره به عنوان يگى از قوت هاى مهم آن اشاره كرد و افزود: انتظار ما از حوزه فرهنگى و مديريت شهري، اين است كه فضا را به گونه اى فراهم كنند تا مردم در قالب تشكّل ها يا افراد نخبه، بتوانند برنامه هاى مختلف را در شهر، طراحى و اجرا كنند.
برخلاف تصور گذشته مبنى براينكه شهردارى مكلف به مديريت و اجراى برنامه هاى فرهنگى است، اين سياست در مديريت شهري ابلاغ شده است كه مديران فرهنگى تلاش كنند از ظرفيت هاى تشكّل هاى مردمى، استفاده و از آن حمايت كنند و حتى در برنامه ريزى آن هم مداخله نكنند. ناصحى تأكيد كرد، به نظر من، اين سياست موفقى است كه موجب افزايش مشاركت مردم و ارتقاى حس تعلق آن ها به شهر مى شود و ازسوى ديگر، بار مسئوليت مديريت شهري را نيز كاهش مى دهد، لذا از اين برنامه ها قطعاً حمايت و پشتيبانى مى كنيم و اميدواريم همچنان شاهد برنامه هاى فاخر مردمى باشيم.
● فرصتى براى كشف استعداد هاى جديد
موسى الرضا حاجى بگلو، سخنگوى شورائى اسلامى شهر مشهد، نيز در حاشيه برگزارى اين مراسم، از

بازيگران فيلم سينمايى «قلب رقه» در مشهد:

احترام به مخاطب از همه چيز مهم تر است

عكس: حسين صفايى/شورائى

از جمله مشهد، اظهار كرد، اين نوع اكران هاى گسترده در شهر هاى خارج از پايتخت، مى تواند به شكل گيرى ارتباط نزديك تر بين هنرمندان و

● فرصتى براى رونق فرهنگ و هنر

فرهاد قائميان، بازيگر سينما و تلويزيون، درباره اكران گسترده فيلم ها در شهر هاى مختلف